

dum est^a, quid uterque significet. Et sacri sanctorum patrum proferendi sunt sensus, c. 798 ne quid nostra parvitas praesumptiose^b dicere videatur.

Ille vero gladius secundum Matheum vindictam iniuriarum nostrarum intellegitur designare. Quam qui exsequitur, in suis periturus erit sceleribus ipsa dicente veritate:

5 'Si non remiseritis hominibus peccata^{b*} sua, nec pater vester caelestis dimittet vobis delicta vestra'. Quapropter et hunc converti in vaginam cordis praecipit^c, ut ibi^d iuxta evangelicam duorum servorum^e parabolam unusquisque remittat fratri suo de corde suo. Et haec est nostrorum^f indulgentia delictorum, ut in nos peccantibus dimittamus; ipsa attestante^g veritate^h: 'Dimittite et dimittetur vobis'. Luc. 6, 37.

10 Sed videamus, quid ille secundum Lucae evangelium gladius significare possit, de quo totius inquisitionis oriebatur series. Ille estⁱ nimirum verbum Dei, quem, venditis omnibus saecularis vitae impedimentis, nobis emere necesse est et viriliter in eo pugnare contra omnes antiqui serpentis insidias. Quem gladium Salvator noster, cum triumpho gloriae ad paternam rediens sedem, discipulis suis dedit dicens: 'Ite^k, Matth. 28, 19.
15 docete omnes gentes'.

Non igitur ad huius gladii ictum, sicut extraordinariae^l huius inquisitor quae-
stionis arbitratur, Dominus respondit: 'Converte gladium^m in vaginamⁿ suam', sed ib. 26, 52.
ad illius, qui in Matheo legitur. Ad istius atque^o dixit: 'Sinite, usque adhuc^p', qua- Luc. 22, 51.
tenus^q uterque suam propriam habere potuisset significationem. Nam aliquoties in
20 uno facto^r aliorum salus et aliorum perditio provenit. Ut in tota Christi passione Iudaeorum est^s perditio, nostra autem salus; ita et factum apostolicae audaciae^t iuxta
allegoriae subtilitatem^u dupliciter ex ipsius Domini verbis intellegi potest. Quaeratque
ille, quisquis est, cur in alio evangelista Dominus praeciperet^v virgam portandam^w, Marc. 6, 8.
in alio praeciperet non portandam; et tunc intellegat^x gladii diversas esse signi- Matth. 10, 10.
25 ficationes.

Sed considerandum est secundum vestrae sapientiae venerabile praeceptum: 'quid significet huius emptio^y gladii; quid sacculum; quid pera^z; quid tunica; cur postremo in duobus gladiis satis esse dicatur^a? De conversione itaque gladii in vaginam suam et de periculo accipientis^b loco suo diximus. Emptio siquidem huius gladii est sae-
30 culi renuntiatio. De qua ipse Dominus dixit: 'Qui non renuntiaverit omnibus, quae Luc. 14, 33.
possidet^c, non potest^d meus esse discipulus'; hoc est: avaritiae sectator non potest veritatis esse praedicator, quia quod ore praedicat, opere destruit^e 1. Igitur in sacco: occulta divitiarum substantia, in pera: publica^f designari potest. In tunica carnalis delectatio^g demonstratur. Quae omnia funditus vendenda, id est abicienda sunt^h, utⁱ
35 dignus in gladio verbi Dei sectator Christi efficiatur^k miles. Quod autem discipuli dixerunt: 'Ecce duo gladii hic sunt'^h, et^l Dominus respondit: 'Satis est', duo gladii sunt corpus et anima, in quibus unusquisque secundum sibi a Deo datam gratiam in domini Dei voluntate proeliare^m debet. Et satis erit voluntatiⁿ Dei, si corpore et animo^o illius implebuntur^p praecepta.

40 a) cons. est dil. L. b) praesumptuose P. b*) pecta S. c) praecepit V; precepit L. d) ubi L.
e) servulorum P. f) nostrum T. g) adtestante S, L. h) veritate bis scr. T. i) om. L. k) tuum add. L.
l) extraordinari L. m) et add. L. n) vaniginam S. o) qui L; itaque V, P. p) huc V pro usque
adhuc. q) quatinus P. r) factu T, L, P; facto corr. in factu S. s) perd. est L. t) audaciae L.
u) supilitatem L. v) praeciperat L. w) portandum T. x) intelliget P. y) emptii L. z) quip
45 pera T. a) dicat L. b) accipientes T. c) possidet S. d) oportet L. e) destruit T, S.
f) puplica L. g) dilectatio L. h) om. L. i) sed ut L. k) efficitur T. l) se corr. in sed L.
m) preliare L; proeliari V, P. n) voluntas L. o) anima S, P. p) impleb. L.

1) Gregor. homil. l. I, 12 (Opp. I, 1476): Mandatum quippe solvit et docet, quando hoc quisque voce praedicat, quod vivendo non implet.